

Cuprins

Cuvânt înainte	11
Capitolul 1	
Sistemul de indicatori macroeconomici	13
1.1. Necesitatea sistemului de indicatori economici	13
1.2. Cerințele care stau la baza elaborării sistemului de indicatori	15
1.3. Clasificarea activităților economice	20
Capitolul 2	
Potențialul economic	29
2.1. Conceptul de potențial economic	29
2.2. Populația și resursele de muncă	30
2.2.1. Noțiuni generale de demografie	30
2.2.2. Surse de date pentru calculul indicatorilor populației	31
2.2.3. Indicatorii numărului populației	33
2.2.4. Indicatorii structurii populației	37
2.2.4.1. Structura populației după sexe	37
2.2.4.2. Structura populației după vârstă	38
2.2.4.3. Structura populației după nivelul de instruire	40
2.2.4.4. Structura populației pe medii și situație economică	41
2.2.5. Indicatorii mișcării populației	42
2.2.5.1. Indicatorii mortalității	42
2.2.5.2. Indicatorii natalității și fertilității	44
2.2.5.3. Indicatorii care sintetizează mișcarea naturală a populației	45
2.2.5.4. Indicatorii mișcării migratorii a populației	46
2.2.5.5. Principalii indicatori ai mișcării migratorii a populației	47
2.2.6. Aspecte privind demografia în România	47
2.3. Conținutul și calculul resurselor de muncă	50
2.3.1. Indicatorii resurselor de muncă	50
2.3.2. Indicatorii numărului și structurii forței de muncă	52
2.3.3. Indicatorii utilizării timpului de lucru	64
2.3.4. Măsurarea gradului de neocupare a forței de muncă	66
2.3.5. Funcțiile indicatorilor populației și ale resurselor de muncă	69
2.3.6. Resursele umane în România	70
2.3.6.1. Tabloul general al forței de muncă în România	70
2.3.6.2. Populația activă	70
2.3.6.3. Populația ocupată	71
2.3.6.4. Activitatea secundară	73
2.3.6.5. Subocuparea	73
2.3.6.6. Șomajul	74
2.3.6.7. Populația inactivă	75
2.3.6.8. Persoane descurajate să mai caute de lucru	75
2.3.7. Utilizările potențialului uman în România	76
2.3.7.1. Șomajul - evoluții și tendințe	76
2.3.7.2. Aspecte structurale ale șomajului	77
2.3.7.3. Șomajul în profil teritorial	80
2.3.7.4. Concluzii privind perspectiva evoluției șomajului	80
2.3.7.5. Evoluția numărului pensionarilor	81
2.3.7.6. Modificarea pensiilor	83

2.3.7.7. Pensionarii din sistemul asigurărilor sociale de stat	85
2.3.7.8. Pensia suplimentară	87
2.3.7.9. Analiza nivelului pensiilor în profil teritorial	87

Capitolul 3

Avuția națională – concepte, măsurare și analiza indicatorilor	89
3.1. Conceptul de avuție națională, măsurarea ei	89
3.2. Indicatorii avuției naționale	90
3.3. Indicatorii resurselor naturale, ai mediului înconjurător și ai resurselor spirituale	101
3.3.1. Indicatorii resurselor naturale	101
3.3.2. Indicatorii mediului înconjurător	103
3.3.3. Indicatorii resurselor spirituale	104
3.3.4. Utilizarea indicatorilor avuției naționale	106

Capitolul 4

Sistemul Conturilor Naționale	107
4.1. Noțiuni introductive	107
4.1.1. Macroeconomia și microeconomia	108
4.1.2. Elementele specifice macroeconomiei	108
4.2. Definierea Sistemului Conturilor Naționale (S.C.N.)	109
4.2.1. Istoricul Sistemului Conturilor Naționale	111
4.2.2. Originea Sistemului Conturilor Naționale	112
4.2.3. Trăsăturile și rolul S.C.N. -1993	114
4.2.4. Funcțiile Sistemului Conturilor Naționale	116
4.2.5. Obiectul de cercetare al Sistemului Conturilor Naționale	117
4.3. Principiile contabilității micro- și macroeconomice	117
4.3.1. Principiul partidei duble	118
4.3.2. Principiul continuității activității	120
4.3.3. Principiul interdependenței exercițiilor	121
4.3.4. Principiul permanenței metodelor	121
4.3.5. Principiul necompensării	122
4.3.6. Principiul entității	122
4.3.7. Principiul cuantificării monetare	123
4.3.8. Principiul costului istoric	123
4.3.9. Principiul prudenței	124
4.3.10. Principiul intangibilității bilanțului de deschidere	125
4.4. Procedeele metodei contabilității naționale	125
4.4.1. Procedee comune tuturor științelor	125
4.4.2. Procedee proprii contabilității	127
4.4.3. Procedee proprii statisticii	128
4.5. Circuitul economic de ansamblu al economiei naționale	129
4.5.1. Circuitele economice și componentele lor	129
4.5.2. Modelele de prezentare a circuitului de ansamblu al economiei naționale	130
4.5.3. Componentele circuitului economic	131
4.6. Sectoarele instituționale utilizate în Sistemul Conturilor Naționale	134
4.6.1. Societăți și cvasisocietăți nefinanciare	135
4.6.2. Instituții financiare	136
4.6.3. Societăți de asigurare	136
4.6.4. Administrația publică	136
4.6.5. Administrația privată	137

4.6.6. Gospodăriile populației.....	137
4.6.7. Restul lumii.....	138
4.7. Gruparea sectoarelor instituționale în S.C.N. – 1993	139
4.7.1. Sectorul „Corporații nefinanciare” (S11).....	140
4.7.2. Sectorul „Corporații financiare” (S12).....	142
4.7.3. Sectorul stat (S13).....	142
4.7.4. Sectorul „Gospodăriile populației”.....	143
4.7.5. Sectorul „Instituții nonprofit”, ce servește sectorul „Gospodăriile populației” (S15).....	143
4.7.6. Sectorul „Restul lumii”(S2)	143
4.8. Decizia Comisiei din 10 februarie 1997	143
4.8.1. Conținutul Deciziei.....	143
4.8.2. Modificările survenite la trecerea de la ESA 79, la ESA 95, care afectează PIB sau PNB	145
4.8.2.1. Criterii de rezidență.....	146
4.8.2.2. Fisim	148
4.8.2.3. Asigurări.....	149
4.8.2.4. Câștiguri reinvestite în investiții străine directe	151
4.8.2.5. Dobânzi.....	152
4.8.2.6. Creșterea naturală a plantelor de cultură.....	152
4.8.2.7. Programe soft și programe de baze de date.....	153
4.8.2.8. Echipamente și vehicule militare, altele decât armamentul	154
4.8.2.9. Servicii în curs.....	154
4.8.2.10. Cheltuielile pentru prospecțiuni geologice	155
4.8.2.11. Consumul de capital fix pentru construcția de drumuri, poduri, baraje etc.	156
4.8.2.12. Licențe și taxe guvernamentale	157
4.8.2.13. Evaluarea output-ului pentru utilizare finală proprie și a output-ului din activitate voluntară	158
4.8.2.14. Limita valorică pentru bunuri de capital	158
4.8.2.15. Criterii de demarcare a categoriilor „de piață”/ „în afara pieței”	159
4.8.2.16. Subvenții	160
4.8.2.17. Creații de divertisment, literare și artistice	161
4.8.2.18. Servicii asociate utilizării de creații de divertisment, literare și artistice	162
4.8.2.19. Garaje	163
4.8.2.20. Taxe plătite de gospodării pentru înregistrarea autovehiculelor	164
4.8.2.21. Compensarea în natură a salariaților.....	164
4.8.2.22. Licențe pentru utilizarea activelor necorporale intangibile	165
4.8.2.23. Taxe de timbru	166
4.9. Sistemul European de Conturi (SEC)	166
4.10. Conturile regionale în Sistemul Conturilor Naționale	169
4.10.1. Noțiuni generale	169
4.10.2. Metode de regionalizare	170
4.10.3. Regionalizarea unor indicatori macroeconomici.....	171
4.10.3.1. Regionalizarea produsului intern brut.....	171
4.10.3.2. Conturile regionale ale sectorului „Gospodăriile populației”	172
4.10.3.3. Regionalizarea administrației publice.....	175
4.10.3.4. Regionalizarea formării brute de capital fix	177
4.11. Conturile sectoarelor instituționale în România	180
4.12. Conturi naționale trimestriale	187
4.13. Exprimarea conturilor naționale în prețuri comparabile	192

Capitolul 5**Calculul indicatorilor macroeconomici de rezultate prin utilizarea conturilor naționale 203**

5.1. Necesitatea și rolul indicatorilor care exprimă rezultatele din economia națională	203
5.2. Agregarea activităților economice în S.C.N.	204
5.3. Conturi de activitate ale subiectelor economice.....	206
5.3.1. Prezentarea tranzacțiilor legate de activitățile economice ale unei firme	206
5.3.2. Prezentarea tranzacțiilor legate de activitatea unei gospodării (menaj privat)	211
5.3.3. Prezentarea tranzacțiilor legate de activitatea unei instituții publice (menaj public)	213
5.4. Conturi ale sectoarelor	215
5.4.1. Conturile de producție ale sectoarelor	216
5.4.2. Conturile de venituri ale sectoarelor	218
5.4.3. Conturile de modificare a patrimoniului sectoarelor.....	220
5.5. Conturile macroeconomice	221
5.5.1. Delimitări și principii de bază	221
5.5.2. Activitatea de producție în S.C.N.....	221
5.5.3. Producția intermediară și producția finală.....	222
5.5.4. Consumul final, investițiile și amortizarea	224
5.5.5. Conceptul „intern” și conceptul „național”	225
5.5.6. Problema privind evaluarea	226
5.6. Conținutul conturilor macroeconomice.....	226
5.7. Indicatorii macroeconomici și metodele de calcul al acestora	233
5.7.1. Produsul Intern și Produsul Național	233
5.7.2. Consumul privat.....	235
5.7.3. Consumul public (consumul statului).....	237
5.7.4. Formarea brută de capital (investiții brute)	237
5.7.5. Produsul național.....	240
5.7.6. Venitul disponibil și venitul personal al gospodăriilor.....	241
5.7.7. Venitul personal al populației (gospodăriilor).....	241
5.8. Aspecte privind folosirea indicatorilor sintetici de rezultate în analizele macroeconomice	242
5.8.1. Analiza evoluției, dinamicii economiei	243
5.8.2. Analiza structurii economiei naționale	245
5.8.3. Analiza eficienței folosirii factorilor de producție și a principalelor corelații macroeconomice	246
5.8.4. Folosirea indicatorilor macroeconomici în comparațiile internaționale	247
5.8.5. Analiza nivelului de trai al populației.....	252

Capitolul 6**Tabele input-output..... 253**

6.1. Aspecte generale	253
6.2. Agregarea ramurilor	255
6.3. Ramura de activitate	257
6.4. Clasificarea ramurilor de activitate	258
6.5. Conținutul tabelelor input-output	259
6.6. Folosirea tabelului intrări-ieșiri în analiza statistico-economică	267
6.7. Corelații între indicatorii tabelelor input-output și cei calculați pe baza conturilor naționale	271

Capitolul 7

Analiza evoluției produsului intern brut	273
7.1. Evoluții comparative ale indicatorului PIB	273
7.2. Cauzele evoluției negative a PIB în România	274
7.3. Declinul indicatorilor economici de bază	275
7.4. Datoria externă și datoria publică	279
7.5. Evoluția Produsului Intern Brut în 2000	282
7.6. Produsul Intern Brut trebuie să crească	284

Capitolul 8

Eficiența folosirii potențialului economic	287
8.1. Conceptul și indicatorii eficienței potențialului economic	287
8.2. Indicatorii generali ai eficienței producției sociale	289
8.3. Indicatorii eficienței utilizării forței de muncă	290
8.4. Indicatorii sintetici ai eficienței folosirii fondurilor fixe (capitalului fix)	300
8.5. Indicatorii sintetici ai eficienței folosirii mijloacelor materiale circulante	306
8.6. Corelații economice care pun în evidență eficiența folosirii factorilor de producție	310
8.7. Corelația dintre eficiența economică și costul producției	312

Capitolul 9

Nivelul de trai, calitatea vieții populației	313
9.1. Conceptul și măsurarea lui	313
9.2. Indicatorii veniturilor populației	314
9.2.1. Salariul real și indicele salariului real	314
9.2.2. Veniturile reale ale populației	319
9.3. Indicele prețurilor de consum (IPC)	320
9.3.1. Tipul de indice	321
9.3.2. Nomenclatoare utilizate în calculul IPC	323
9.3.3. Metoda de calcul al IPC	325
9.3.4. Utilizarea IPC	327
9.4. Analiză comparată a indicelui prețurilor de consum	328
9.4.1. Considerații generale	328
9.4.2. Indicele prețurilor de consum pentru produsele alimentare	330
9.4.3. Indicele prețurilor de consum la produsele nealimentare	330
9.4.4. Indicele prețului de consum al serviciilor	330
9.4.5. Câștigul salarial mediu nominal	331
9.5. Indicatorii consumului populației	333
9.6. Indicatorii sintetici ai dezvoltării umane	340
9.7. Date privind nivelul de trai al populației	341

Capitolul 10

Analiza nivelului de trai al populației din România	345
10.1. Gospodăriile – mărime și structură	346
10.1.1. Structura gospodăriilor după statutul ocupațional al capului de familie	346
10.1.2. Mărimea medie a unei gospodării	347
10.1.3. Structura gospodăriilor după nivelul de instruire	351
10.2. Veniturile gospodăriilor	352
10.2.1. Veniturile totale	352
10.2.2. Veniturile bănești ale populației	356
10.2.3. Veniturile din vânzări de bunuri și activități pe cont propriu	359

10.2.4. Venituri din prestații de protecție socială.....	360
10.2.5. Veniturile în natură	362
10.2.6. Împrumuturile, creditele, economiile	362
10.3. Cheltuielile gospodăriilor	363
10.3.1. Cheltuielile totale	364
10.3.2. Cheltuielile de consum	369
10.4. Consumul alimentar pe gospodării	375
10.4.1. Structura consumului caloric	376
10.4.2. Consumul de pâine și produse de panificație	376
10.4.3. Consumul de carne și preparate din carne.....	377
10.4.4. Consumul de lapte și produse lactate.....	377
10.4.5. Consumul de legume și fructe	378
10.5. Condițiile de locuit și înzestrarea cu bunuri de folosință îndelungată.....	380
10.5.1. Tipuri de locuință	381
10.5.2. Structura și ocuparea locuințelor	382
10.5.3. Dotarea locuințelor cu instalații și dependențe	383
10.5.4. Înzestrarea locuinței cu bunuri de folosință îndelungată.....	385

Capitolul 11

Concepte, indicatori și analiză financiar-monetară	389
11.1. Concepte și indicatori financiar-monetari	389
11.1.1. Indicatorii bugetului public.....	389
11.1.2. Indicatorii veniturilor bugetare	390
11.1.3. Indicatorii cheltuielilor bugetare	391
11.1.4. Indicatorii deficitului bugetar	393
11.2. Analiza principalilor indicatori financiar-monetari	395
11.2.1. Precizări privind creditele	396
11.2.2. Unele aspecte referitoare la resursele de creditare	400
11.2.3. Categoriile de credite.....	401
11.2.4. Activitatea de acordare a creditelor	403
11.2.5. Indicatori utilizați în analiza activității bancare	408
11.2.5.1. Indicatori ai rentabilității bancare	409
11.2.5.2. Indicatori ai riscului bancar	412
11.3. Situația monetară. Plasamente și resurse.....	415
11.3.1. Execuția bugetară	415
11.3.2. Execuția bugetară a urmat un curs deficitar	418
11.3.3. Deficitul bugetar	420
11.3.4. Datoria publică	426
11.4. Paradoxul sistemului bancar românesc	428
Bibliografie	435